

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 vtru[m] p[er]p[er] magnitudine[m] p[er]sonę pecca[n]tis aggrauet[ur]
peccatu[m].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](#)

QVAEST. LXXIII.

catur in personam magis Deo coniunctam, uel ratione uirtutis, uel ratione officij. Ex parte etiam sui ipsius manifestum est, quod tanto aliquis grauius peccat, quanto aliquis magis in coniunctam personam seu naturali necessitudine, seu beneficijs, seu quacumque coniunctione peccauerit, quia uidetur in seipsum magis peccare, & pro tanto grauius peccat secundum illud Eccles. 14. Qui sibi nequam est, cui bonus erit? Ex parte uero proximi, tanto grauius peccatur, quanto peccati plures tangit, & ideo peccatum quod sit in personam publicam, puta regem, uel principem, q[ui] gerit personam totius multitudinis, est grauius quam peccatum quod committitur contra unam personam priuatam. vnde specialiter dicitur Exod. 22. Principi populi tui non maledicces. Et similiter iniuria quae fit alicui famosa persona, uidetur esse grauior ex hoc, quod in scandalum, & in tribulationem plurimum redundat.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod ille qui infert iniuriam uirtuoso, quantum est in se, turbat cum & interius, & exterius: sed quod iste interius non turbetur, contingit ex eius bonitate, quae non diminuit peccatum iniuriantis.

AD SECUNDVM dicendum, quod nocumentum, quod quis sibi ipsi infert in his, quae sublunt dominio propriæ uoluntatis, sicut in rebus possib[il]is, habet minus de peccato quam si alteri inferatur, quia propria uoluntate hoc agit: sed in his quae non subduntur dominio uoluntatis, sicut sunt naturalia, & spiritualia bona, est grauius peccatum nocumentum sibi ipsi infere. grauius enim peccat qui occidit seipsum, quam qui occidit alterum. Sed quia res propinquorum nostrorum non subduntur uoluntatis nostræ domino, non procedit ratio quantum ad documenta rebus illorum illata, quod circa ea minus peccetur, nisi forte uelint, uel ratum habeant.

AD TERTIVM dicendum, quod non est acceptio personarum, si Deus grauius puniit peccatum contra excellentiores personas: hoc enim fit propter hoc, quod hoc redundat in plurimum nocumentum.

ARTICVLVS X.

Vtrum magnitudo personæ peccantis agrauet peccatum.

Intra q. 89.
art. 3. & 5.
cor. & q. 102
art. 3. ad 11.
& 3. 2. q. 6.
100. art. 1. ad
7. & Mal. q.
7. art. 10. q.
5. Et Psa. 24.

AD DECIMVM sic proceditur. Videtur quod magnitudo personæ peccantis non agrauet peccatum. Homo enim maxime redditur magnus ex hoc quod Deo adhæret, secundum illud Eccles. 25. Quam magnus est qui inuenit sapientiam & scientiam! sed non est super timentem Deum: sed quanto aliquis magis Deo adhæret, tanto minus imputatur ei aliquid ad peccatum. Dicitur enim 2. Paral. 30. Dominus bonus propitabitur cunctis, qui in toto corde requirunt dominum Deum patrum suorum, & non imputabitur eis, quod minus sanctificati sunt. ergo peccatum non agrauetur ex magnitudine personæ peccantis.

¶ 2 Præt. Non est personarum acceptio apud Deum, ut dicitur Rom. 2. ergo non magis puniit pro uno & eodem peccato unum, quam alium. non ergo agrauetur peccatum ex magnitudine personæ peccantis.

¶ 3 Præt. Nullus debet ex bono incommodum reportare: reportaret autem si id quod agit, magis ci

ARTIC. X.

F imputaretur ad culpam. ergo propter magnitudinem personæ peccantis non agrauetur peccatum.

SED CONTRA est, quod Istd. dicit in 2. de summo bono, * Tanto maius cognoscitur peccatum esse, quanto maior qui peccat, haberur.

RESPON. Dicendum, quod duplex est peccatum. Quoddam enim ex subreptione proveniens propter infirmitatem humanæ naturæ, & tale peccatum minus imputatur ei qui est maior in ueritate, eo quod minus negligit huiusmodi peccata reprimere, quæ tamen omnino subterfugere infinitas humana non sinit; alia uero peccata tanto magis alicui imputantur, quanto maior est, & hoc est propter quatuor. Primo quidem, quibus ciliis possunt resistere peccato maiores, puta, qui excedunt in scientia, & uirtute, vnde Dominus dicit Luc. 12. quod seruus sciens uoluntatem domini sui, & non faciens, plagi uapulabit multis Secundo propter ingratitudinem, quia omne bonum quo aliquis magnificatur, est Dei beneficium, cui homo fit ingratus peccando, & quantum adhuc ad quilibet majoritas etiam in temporalibus bonis, peccatum agrauat, secundum illud Sap. 6. Potentes potenter tormenta patientur. Tertio propter speciale repugnantiam actus peccati ad magnitudinem personæ, sicut si princeps infinita uoluntate, qui ponitur iustitia custos, & si fæcerdos formatur, qui castitatem uouit. Quarto propter exemplum, siue scandalum, quia ut Greg. * dicit in pastorali, In exemplari culpa uehementer extenditur, quando pro reuerentia gradus peccator honoratur, ad plurimum etiam notitiam peruenient peccata magnorum, & magis homines ea indiguerunt.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod auctoritas la loquitur de his, quae per subreptionem infinitis humanae negligenter aguntur.

AD SECUNDVM dicendum, quod Deus non accipit personas, si maiores plus puniunt, quia ipsorum minoritas facit ad grauitatem peccati, ut dictum est.

AD TERTIVM dicendum, quod homo in auctoritate non reportat incommodum ex bono quod habet, sed ex malo usu illius.

QVAESTIO LXXIIII.

De subiecto peccatorum, in decem articulos diuisa.

¶ Super Quæst. Septuaginta. 10. & 11. Artic. præsum.

DEINDE considerandum est de subiecto uitiorum, siue peccatorum. ET CIRCA hoc quæruntur decem.

¶ Primò, Vtrum uoluntas possit esse subiectum peccati.

¶ Secundò, Vtrum uoluntas sola sit peccari subiectum.

¶ Tertiò, Vtrum sensualitas possit esse subiectum peccati.

¶ Quartò, Vtrum possit esse subiectum peccati mortalism.

¶ Quintò, Vtrum ratio possit esse subiectum peccati.

¶ Sextò, Vtrum delectatio morosa, uel non morosa sit in ratione inferiorum, sicut in subiecto.

¶ Septimò, Vtrum peccatum co-

IN articulo 1. dubium est de illa propria medietate. Omnes sunt mortales, sicut animales. Hanc proprieatem determinat. Et uide doctrina superiora, datam de bonitate, & meliori morali actu, anteriorum, & ueritatem quam concursum, dum proportionamus, dum proportionamus, & alia humilitas, & diuinus actus mortales, & malos uicius. ¶ Ad hoc dicunt, quod praesens probatio nec uictima, dum doctrinam autoris contrariant, sed est uera formularia intellecta. Ad cuius euidentiam sciendi,